

energiavirasto
energimyndigheten

Konverteringsanvisning

energiavirasto
energimyndigheten

Versionshistoria

Versionsnummer	Datum	Viktigaste ändringar
1.0	25.3.2022	Första versionen

Anvisning för annullering av ursprungsgarantier vid konvertering mellan energiformer

Vid omvandling av energi från en form till en annan kan den energibärare som uppstår som slutprodukt beviljas ursprungsgarantier om ursprunget för den energi som används vid produktionen av den har certifierats genom annullering av ursprungsgarantier eller ursprunget kan fastställas på ett annat tillförlitligt sätt. Denna process kallas i systemet för ursprungsgarantier för konvertering av *energibärare* (energy carrier). Vid konverteringen omvandlas en *ingående energibärare* (input energy carrier) som är berättigad till garantier för förnybar energi till en *utgående energibärare* (output energy carrier) som också är berättigad till garantier för förnybar energi, det vill säga till en konverterad slutprodukt. I Finlands nationella system för ursprungsgarantier kan energibärare vid konvertering vara förnybar el, förnybar gas, förnybart väte och förnybar värme eller kyla.

För att undvika dubbel beräkning ska man vid konvertering annullera det antal ursprungsgarantier för energibäraren i fråga som motsvarar mängden ingående energibärare som använts innan den utgående energibärare som uppstår i konverteringsprocessen kan beviljas ursprungsgarantier.

För att ansöka om ursprungsgarantier för den energi som en energiproduktionsanläggning producerar genom konvertering kan aktören vara nödgad att vara införd i eller befullmäktiga en representant i flera nationella ursprungsgarantiregister. I Finland för Finextra Oy ett ursprungsgarantiregister för el, Gasgrid Finland Oy ett ursprungsgarantiregister för gas och väte samt Energimyndigheten ett ursprungsgarantiregister för värme och kyla.

1. Angivande av ursprunget för den energi som använts med ursprungsgarantier

Om en aktör ämnar ange ursprunget för den ingående energibäraren som använts i konverteringen genom att annullera en motsvarande energibärarens ursprungsgarantier, iakttas följande anvisningar.

1.1 Registrering av energiproduktionsanläggningar

En energiproduktionsanläggning där konvertering sker införs i det ursprungsgarantiregister som överensstämmer med den utgående energibäraren. Om det vid energiproduktionsanläggningen uppkommer fler än en energibärare, såsom en anläggning som producerar såväl förnybar värme som el, ska energiproduktionsanläggningen införas i ursprungsregistren för såväl el som värme och kyla. I samband med registreringen anges som energikälla som används vid anläggningen "odefinierad förnybar energi" enligt den närmare anvisningen från den som för registret i fråga att representera andelen ingående energibärare vars ursprung har certifierats samt "odefinierad fossil energi" andelen ingående energibärare vars ursprung inte har certifierats. Dessutom anges övriga energikällor som eventuellt används. Verifieraren certifierar energikällorna som en del av utfärdandet av verifieringsintyget. Verifieringsintyget ska innehålla en beskrivning av hur antalet energikällor som använts fastställs.

1.2 Annullering av ursprungsgarantier för den energiform som använts

Ursprungsgarantier för den ingående energibäraren annulleras i *ursprungsgarantiregistret för den ingående energibäraren*. Ursprungsgarantier kan inte annulleras innan energiproduktionsanläggningen där konverteringen sker har införts i ursprungsgarantiregistret för den utgående energibäraren. Ursprungsgarantierna kan annulleras på följande sätt i registren:

1. Annullering för slutförbrukning av energi
2. Annullering för konvertering av energibärare

Om aktören annullerar garantierna för konvertering av energibärare ska denne i samband med annulleringen lämna in uppgifter om föremålet för konverteringsannulleringen, det vill säga energiproduktionsanläggningen där konverteringen sker. Anläggningen specificeras med dess GSRN-kod. De som för registren publicerar på sina sidor de energiproduktionsanläggningar som använder konvertering och som är införda i registren i fråga samt deras GSRN-nummer. Aktören får på detta vis nödvändiga uppgifter för konverteringsannulleringen på webbplatsen för ursprungsgarantiregistret för den utgående energibäraren.

Detta innebär att av annulleringsintyget som uppgjorts för konverteringen ska framgå följande uppgifter:

- Annulleringssätt: Annullering för konvertering av energibärare
- Föremål för annulleringen: GSRN-koden för energiproduktionsanläggningen som införts i ursprungsgarantiregistret för den utgående energibäraren
- Föremål för annulleringen: Energiproduktionsanläggningens namn
- Annulleringens förbrukningsland som i konverteringsfall alltid är Finland
- Förbrukningsår, det vill säga det år då konverteringen som motsvarar annulleringen sker

Om det i konverteringen uppkommer två energibärare som hör till olika ursprungsgarantiregister, till exempel el och värme, och man ansöker om ursprungsgarantier för båda ska man göra som i exempel 1.5.

Om man för konverteringen vill använda utländska ursprungsgarantier ska de utländska ursprungsgarantierna överföras till det finländska ursprungsgarantiregistret för energibäraren i fråga och annulleringarna för konvertering ska göras i det finländska registret.

Annulleringen ska göras innan ursprungsgarantier som baserar sig på konverteringen kan beviljas. Ursprungsgarantier som annulleras för konvertering ska vara giltiga vid *konverteringstidpunkten*, vilket innebär hela den kalendermånad då konverteringen sker. Den som söker beviljande på basis av konverteringen ansvarar för att annulleringen för konvertering har gjorts i tid och att ursprungsgarantiernas har tillräcklig giltighet.

1.3 Beviljande av garantier för den energiform som uppstår

Ursprungsgarantier beviljas i registret för den ursprungsgarantiprodukt som uppstår. När aktören ansöker om beviljande av konvertering ska denne lämna in annulleringsintyg över ursprungsgarantierna för den ingående energibäraren till den som för registret över den energiform som uppstår på det sätt som registerföraren anvisar. Registerföraren kontrollerar att annulleringarna har gjorts på tillbörligt sätt innan nya ursprungsgarantier beviljas.

I ansökan om beviljande ska man även i fråga om konvertering ange de energikällor som använts för att producera den utgående energibäraren. Vid konvertering kan man som energikälla ange odefinierade förnybar energi utan närmare klassificering oberoende av den förnybara energikälla som använts i ursprungsgarantierna för konverteringen. Således kommer även energikällan för ursprungsgarantierna som beviljas att registreras som odefinierad förnybar energi.

Ursprungsgarantier som beviljas på basis av konvertering gäller 12 månader räknar från slutet av den produktionsmånad då konverteringen sker. Den sökande ansvarar för att ansökan om beviljande av konverteringsgarantier har lämnats in i tid till den som för registret över den energiform som konverteras på det sätt som registerföraren anvisar.

1.4 Exempel på beviljande av ursprungsgarantier för konvertering genom annullerade garantier

I en elpanna produceras värme med el. Det är fråga om konvertering av förnybar el till förnybar värme, om elens ursprung påvisas vara förnybar. Aktören inför elpannan som energiproduktionsanläggning i registret för värme och kyla. Dessutom ingår aktören för konverteringen ett avtal om annullering av ursprungsgarantier för förnybar el för anläggningen i fråga med kontoinnehavaren i ursprungsgarantiregistret för el eller ansöker om att själv bli kontoinnehavare i ursprungsgarantiregistret för el för att göra annulleringarna i fråga.

Elpannan producerar i april 90 MWh värme och förbrukar 100 MWh el. Kontoinnehavaren annullerar garantier för förnybar el som motsvarar 100 MWh i ursprungsgarantiregistret för el. Som annullerings sätt väljs konvertering och som föremål för konverteringen elpanna som identifieras med GRSN-koden som finns i registret för värme och kyla. Kontoinnehavaren ser till att garantierna som annulleras gäller åtminstone under produktionsperioden för konverteringen, det vill säga fram till slutet av april.

Aktören lämnar in en ansökan om beviljande av ursprungsgarantier för förnybar värme på 90 megawattimmar för elpannans produktion för produktionsperioden i april i registret för värme och kyla. I ansökan om beviljande anges som den utnyttjade energikällan 100 MWh av en odefinierad förnybar energikälla. Till ansökan om beviljande fogas annulleringsintyg över annullerade ursprungsgarantier för elen. Den som för registret kontrollerar mängden producerad värme och annulleringarna stämmer och beviljar ursprungsgarantier för förnybar värme. Beviljade garantier för förnybar värme är giltiga 12 månader från slutet av produktionsmånaden, det vill säga april.

1.5 Exempel på annullering av ursprungsgarantier för energiproduktionsanläggningar där det uppstår fler än en energibärare

När man inför i ett ursprungsgarantiregister en energiproduktionsanläggning som utnyttjar konvertering och där det uppstår två olika energibärare som hör till olika ursprungsgarantiregister, ska man i samband med registreringen ange för registerföraren att anläggningen i fråga även ingår eller kommer att ingå i ett annat ursprungsgarantiregister. I samband med registreringen får anläggningen individuella GSRN-koder i båda registren. Anläggningen ska dock ges samma namn i de båda registren.

Om ursprungsgarantier för den ingående energibäraren som utnyttjats i anläggningens produktion annulleras för konvertering enligt avsnitt 1.2 kan man i samband med annulleringen ange en av anläggningens GSRN-kod i någotdera av registren. Då man lämnar in ansökningar om ursprungsgarantier i register för utgående energibärare kan de utnyttjade energikällorna anges på samma sätt i båda registren och bifoga samma annulleringsintyg.

Ett exempel är en CHP-anläggning som förbränner biogas för att producera både värme och el. Det är fråga om konvertering av förnybar gas till förnybar värme och el. Den aktör som registrerar en energiproduktionsanläggning ansöker om införande av anläggningen i ursprungsgarantiregistren för såväl värme och kyla som el och anger för registerförarna att anläggningen kommer att ingå i båda registren. Dessutom ingår aktören för konverteringen ett avtal om annullering av ursprungsgarantier för förnybar gas för anläggningen i fråga med kontoinnehavaren i ursprungsgarantiregistret för gas och väte eller ansöker om att själv bli kontoinnehavare i ursprungsgarantiregistret för gas och väte för att göra annulleringarna i fråga. När man annullerar ursprungsgarantier för förnybar gas för konvertering gäller annulleringen anläggningens registrering i ursprungsgarantiregistret för antingen värme eller el med hjälp av anläggningens GSRN-kod i registret i fråga. Då man ansöker om ursprungsgarantier för den producerade värmen eller elen anges i registren för både värme och el samma mängd biogas som utnyttjad energikälla. Dessutom lämnar man in ett annulleringsintyg över motsvarande antal annullerade ursprungsgarantier för förnybar gas. Registerföraren vet att anläggningen även ingår i ett annat ursprungsgarantiregister, varvid samma annulleringsintyg kan godkännas i båda registren.

1.6 Annullering för värme eller kyla som en värmepump som utnyttjar en extern energikälla

En energiproduktionsanläggning som utnyttjar konvertering kan utöver den ingående energibäraren också använda en annan energikälla. Till exempel en havsvattenvärmepump som producerar värme utnyttjar som energikälla värmen i havsvattnet samt det att el omvandlas till värme. Som anläggningens energikälla anges i detta fall "odefinierad förnybar energi", "odefinierad fossil energi" och "hydrotermisk värme" som representerar värmen från havsvattnet enligt avsnitt 1.1. Man ska

kunna fastställa värmepumpens elförbrukning i första hand genom mätning. Mängden värme som tillvaratas från havsvattnet kan däremot inte direkt mätas.

Som förnybar energi anges den andel av den utnyttjade elen vars ursprung påvisas vara förnybar. Annuleringsintyget över ursprungsgarantier ska lämnas in som bilaga. Den resterande elen anges som fossil energi. Mängden utnyttjad värme från havsvattnet erhålls genom att subtrahera mängden förbrukad el från mängden producerad värme. Också denna mängd anges på ansökan om beviljande som en del av mängden utnyttjade energikällor. Ursprungsgarantier för förnybar värme beviljas för motsvarande mängder el vars ursprung har certifierats som förnybar och hydrotermisk energi som utnyttjats.

2 Påvisande av ursprunget för den energi som använts vid konvertering med uppgifter på verifieringsintyget

Om ursprunget för den ingående energibäraren inte påvisas med ursprungsgarantier, ska energins ursprung verifieras på ett annat tillförlitligt sätt. I detta fall ska användningen av förnybar energi i konverteringen framgå av energiproduktionsanläggningens verifieringsintyg. Exempelvis i situationer där el som producerats med förnybara energikällor härstammar från samma anläggningsområde och detta kan påvisas vid verifieringen av anläggningen, behöver inte aktören separat ansöka om och annullera ursprungsgarantier för beviljande av konvertering. På motsvarande vis då man producerar el och värme med till exempel förnybar gas kan det anses att gasens ursprung kan verifieras på ett tillförlitligt sätt, om gasen levereras för förbrukning via ett sådant rör som inte är del av det naturgasnät som avses i naturgasmarknadslagen. I detta fall kan man inte ansöka om ursprungsgarantier för energibäraren.

Om anläggningen införs i ett register för den energibärare som uppstår vid konverteringen får registerföraren på basis av verifieringsintyget som lämnas in i samband med registreringen information om att konverteringen och den energibärare som utnyttjas i den har verifierats på ett tillförlitligt sätt. I detta fall ansvarar innehavaren av energiproduktionsanläggningen för att man inte har ansökt om ursprungsgarantier för den utnyttjade energin i strid med förfarandet eller att det inte sker sådana ändringar i det faktiska förfarandet som hänför sig till anläggningen som strider mot verifieringsintyget. Den registerförare som registrerar anläggningen anger för den som för registret för den ingående energibäraren förfarandet så att man kan försäkra sig om att det inte sker dubbel beräkning. Till exempel om man vid konverteringen samtidigt utnyttjar el som produceras av vindkraftverk på anläggningsområdet får den som för registret för el information om att elen inte kan beviljas ursprungsgarantier. Energimyndigheten övervakar konverteringsanläggningar.

2.1 Exempel på beviljande av ursprungsgarantier för förnybart väte på annat tillförlitligt sätt

På anläggningsområdet produceras väte och i denna process utnyttjas enbart el från ett vindkraftverk som finns på samma anläggningsområde. Vindkraftverket levererar el endast för väteanläggningen i fråga. Aktören ingår ett avtal med ett bedömningsorgan om utfärdande av verifieringsintyg. I mätarrangemangsschemat som fogats till verifieringsintyget beskrivs även vindkraftverkets andel i väteanläggningens verksamhet. Aktören inför väteproduktionsanläggningen som en energiproduktionsanläggning för konvertering i registret för gas och väte. Registerföraren kontrollerar verifieringsintyget och metoden som beskrivs där innan anläggningen införs i registret. Registerföraren anger för den som för registret för el rollen som vindkraftverket i fråga spelar i väteproduktionen som baserar sig på konvertering för att undvika dubbel beräkning.

Aktören ansöker om beviljande för förnybart väte i registret för gas och väte enligt produktionsperiod. Annulleringsintyg över elen som vindkraftverket producerar lämnas inte in i samband med beviljandet. Aktören ser till exempelvis genom avtal med elproducenten att man inte för den el som vindkraftverket producerar och som förbrukats i konverteringen ansöker om ursprungsgarantier för förnybar el i registret för el. Detta kontrolleras regelbundet i samband med verifieringen.

Om man på anläggningsområdet producerar väte och i denna process utnyttjas enbart el från ett vindkraftverk som finns på samma anläggningsområde, men vindkraftverket producerar el för både väteanläggningen och elnätet, ska det för elen som vindkraftverket producerar ordnas egna mätarinstallationer för de andelar som går till elnätet och väteanläggningen. I övriga fall ska man för

elen ansöka om ursprungsgarantier och annullera ursprungsgarantier som motsvarar mängden el som går senare till väteanläggningen.

2.2 Exempel på användning av produktifierade energibärare i konvertering

Innehavaren av en elpanna köper från nätet enbart förnybar el för att förbrukas i elpannan. I detta fall har den som säljer den förnybara elen verifieringsskyldighet att påvisa att elen som denne säljer har ett förnybart ursprung. Aktören ingår ett avtal med ett bedömningsorgan om utfärdande av verifieringsintyg. Av verifieringsintyget framgår att anläggningen endast använder el som köps som förnybar. Aktören inför anläggningen som energiproduktionsanläggning som baserar sig på konvertering i registret för värme och kyla. Registerföraren kontrollerar verifieringsintyget och metoden som beskrivs där innan anläggningen införs i registret.

Aktören ansöker om beviljade för förnybar värme i registren för värme och kyla enligt produktionsperiod. Annulleringsintyg över elen som används lämnas inte in i samband med beviljandet. Aktören kan inte övergå till att använda el som till sitt ursprung inte är produktifierad, det vill säga el som inte verifierats som förnybar utan att ange detta för registerföraren och ändra sina metoder.

Den som säljer förnybar el annullerar ett antal ursprungsgarantier för förnybar el som motsvarar mängden såld el enligt vad som beskrivs i avsnitt 1.2 genom att välja annulleringsmetoden "Annullering för slutförbrukning av energi (försäljning eller marknadsföring)".

3 Samarbete mellan registerförare

Registerförarna håller regelbundet gemensamma möten minst kvartalsvis. På mötena behandlar man även registreringar av energiproduktionsanläggningar som utnyttjar konvertering och annulleringar som gjorts på grund av konvertering. Varje registerförare ser till att det är möjligt i deras register att rapportera annulleringar som gjorts på grund av konvertering och föremålen för annulleringarna för Energimyndighetens tillsyn och andra registerförarens beviljanden. Registerförarna avtalar sinsemellan om en ändamålsenlig rapportering och dess tidtabell. Rapporten ska vara färdig att lämnas in eller granskas i registret 5 vardagar efter granskningsperioden.

Registerförarna samarbetar även med utvecklingen av standarden CEN EN-16325. Standarden kommer att innehålla anvisningar för beviljande av konverteringar och annulleringar. Energimyndigheten uppdaterar konverteringsanvisningen när standarden träder i kraft och börjar tillämpas.